

С. Рысбаев, А. Бекбоева

АЛИППЕГЕ ДАЯРДЫК

1

Сулайман Рысбаев, Айдай Бекбоева

АЛИПЛЕГЕ ДАЯРДЫК

Алты жаштан окуган 1-класстын
окуучуларынын боёо жана кол көндүрүү
жумушчу дептери

Бишкек – 2025

УДК 372.3/4

ББК 74.102

Р95

Рысбаев С. К., Бекбоева А. А.

Р95 Алиппеге даярдык: Алты жаштан окуган 1-кл. окуучуларынын боёо жана кол көндүрүү жумушчу дептери. – Б.: «Ордо Букс», 2025. – 32-б.

ISBN 978-9967-9668-0-2

Бул жумушчу дептер Наристе программасынын мазмунундагы тематикалар эске алышып түзүлдү. Анда тематикалар боюнча балдар оозеки сүйлөп, сүрөттөрдү боёп, жазууга кол көндүрүү иштери аткарылат.

ISBN 978-9967-9668-0-2

УДК 372.3/4

ББК 74.102

© Рысбаев С., 2025

© «Ордо Букс», 2025

Окуу басылмасы

Сулайман Рысбаев, Айдай Бекбоева

АЛИППЕГЕ ДАЯРДЫК

*Алты жаштан окуган 1-класстын
окуучулары үчүн жумушчу дептер*

Редактору Ж. Чыманов
Сүрөтүн тарткан Т. Казыбаев, С. Урмукеев
Калыпка салган С. Урмукеев

Басууга 09.09.2025-ж. кол коюлду
Кагаздын форматы 70x100 $\frac{1}{16}$.
Көлөмү 2 басма табак. Нускасы ... даана.

«Ордо Букс» басмасында даярдалды.

Бишкек шаары.

Тимирязев көчесү 4 кв 12

«Учкуун» ААК басмаканасында басылды.

Бишкек ш. С. Ибраимов кечесү, 24

УЧУРАШУУ, ТААНЫШУУ

САЛАМАТСЫҢБЫ, МЕКТЕП!

Таанышабыз.

**Учурашуунун адебин
үйрөнөбүз!**

КАНДАЙ СЫЛЫК СӨЗДӘРДУ БИЛЕБИЗ?

Кутман таң!

Кутман күн!

Кутман кеч!

Бейпил тұн!

МЕНИН МУГАЛИМИМ МЕНИН КЛАССЫМ

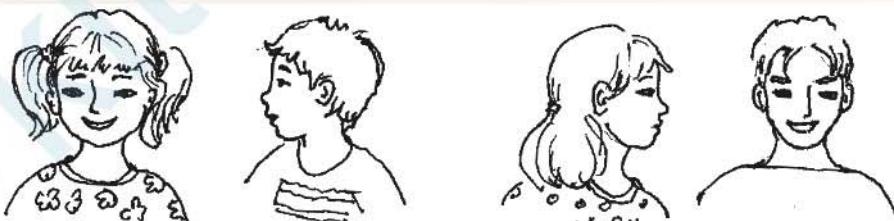

БИЗДИН ҮЙ-БҮЛӨ

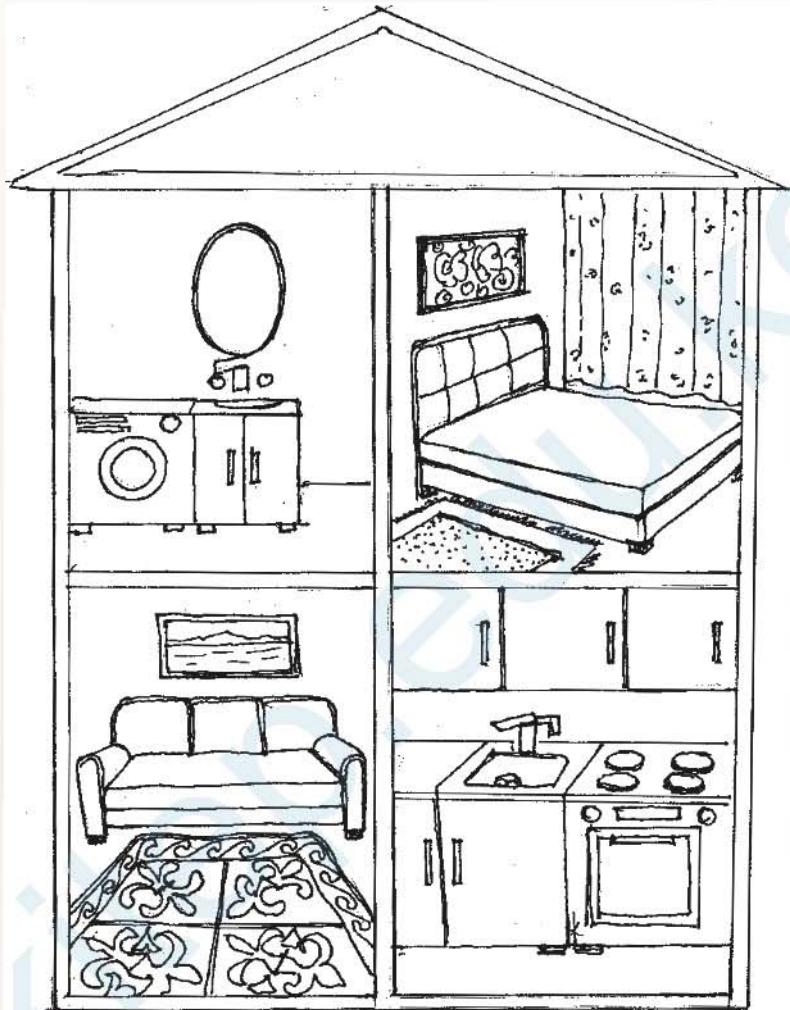

Бул – менин апам.
Аты – Асыл.
Ал – дарыгер.

Бул – менин атам.
Аты – Улукбек.
Ал – мугалим.

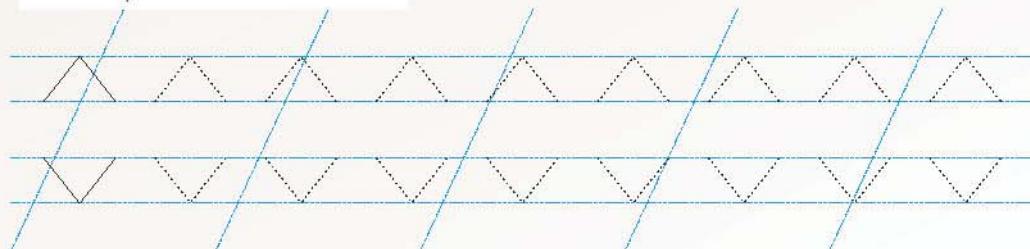
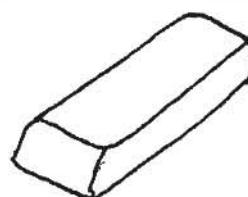
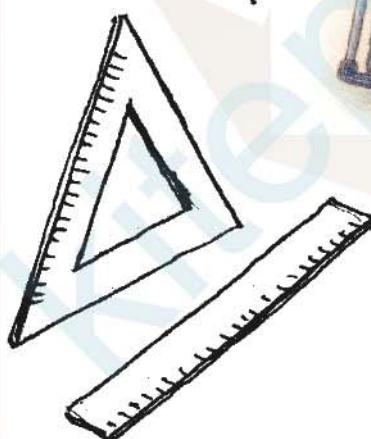
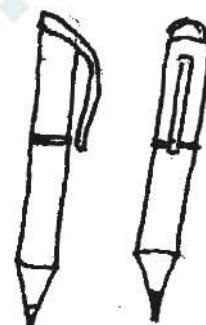
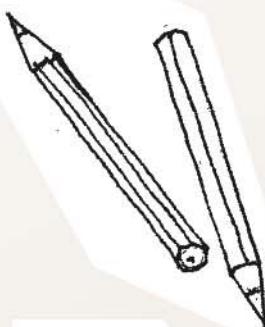
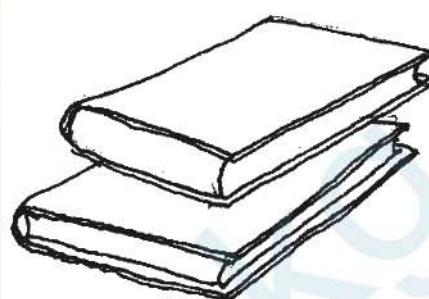
БИЗДИН ҮЙ, МЕНИН БӨЛМӨМ

Бөлмөлөр кандай аталат?

Бөлмөдө кандай эмеректер жана буюмдар бар?

МЕНИН ОКУУ КУРАЛДАРЫМ

МЕКЕНИМ КЫРГЫЗСТАН

Балдар, силер өлкөбүздүн символикаларын билесиңерби?

ЖАРЫСЫРЫНДА АМБАЛДАУЧУЛУК

Ош жолуктуу шаар-антику, чындык
Оштандырды жана мактаа берилди.
Санасы эмгек Ала-Тоосу мемлекеттүү
Санасы эмгек берилди кыз-бийлердүү.

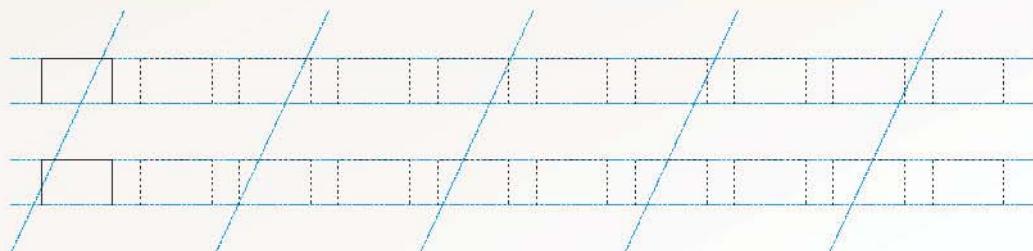
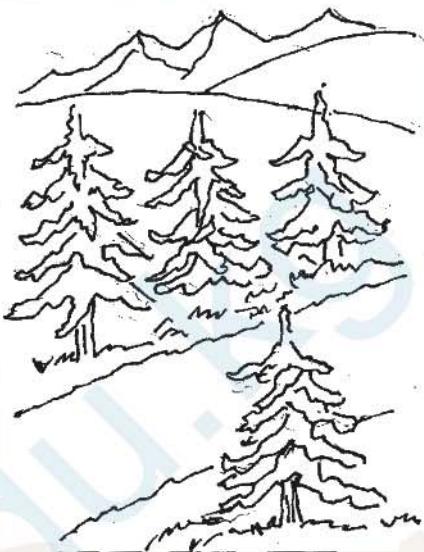
Балдарын: Ала-Тоос, кызынан да,
Акшаттынан жеңилди.
Оштандырды, ош-бэр,
Ош таңдардан жеңилди.

Амбадаулук: Ала-Тоос таңынан,
Шалбардын таңынан жеңилди.
Башкы мактаа да салына, жүргүсү,
Ош мактаа, узунчукча берилди.

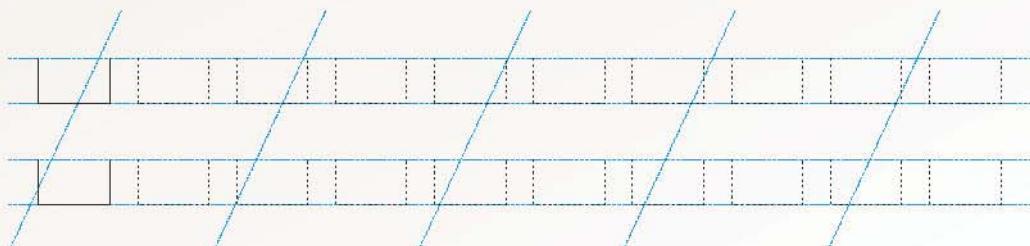
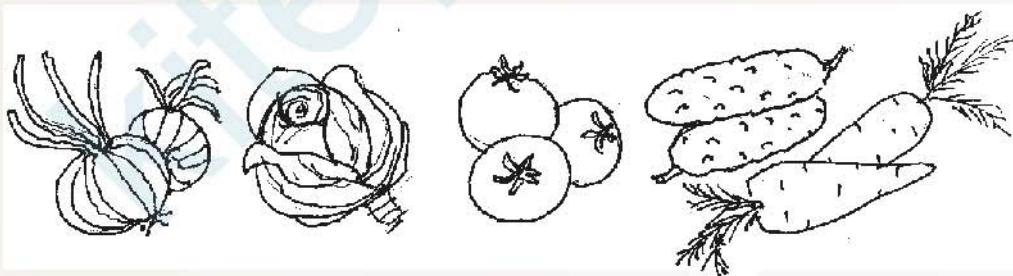
Балдарын: Ала-Тоос бир, кызынан да,
Акшаттынан жеңилди.
Оштандырды, ош-бэр,
Ош таңдардан жеңилди.

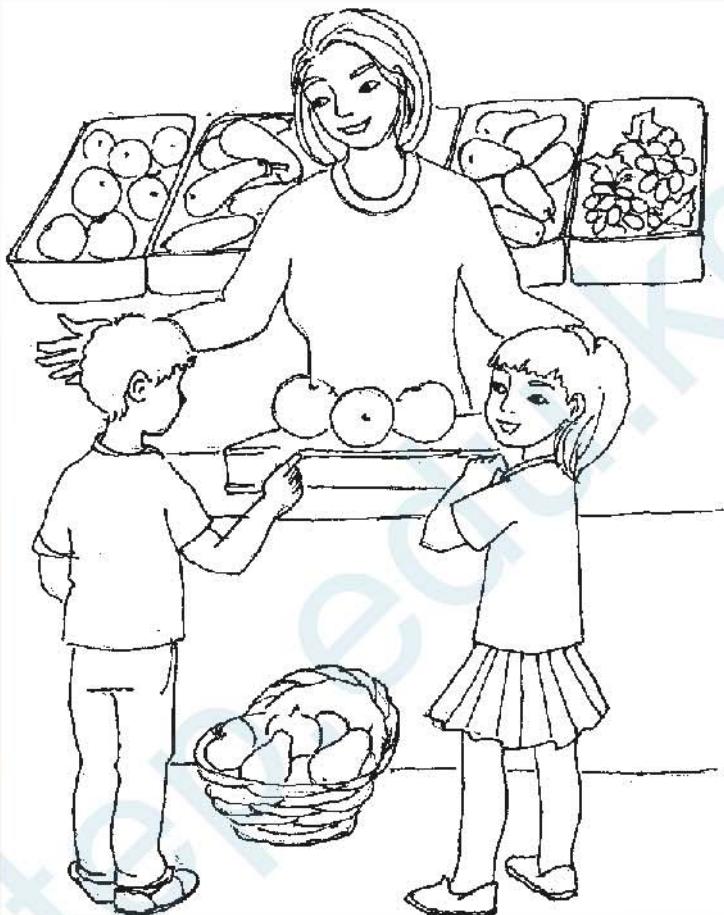
БИЗ ЖАШАГАН ЖЕР

АЛТЫН КҮЗ

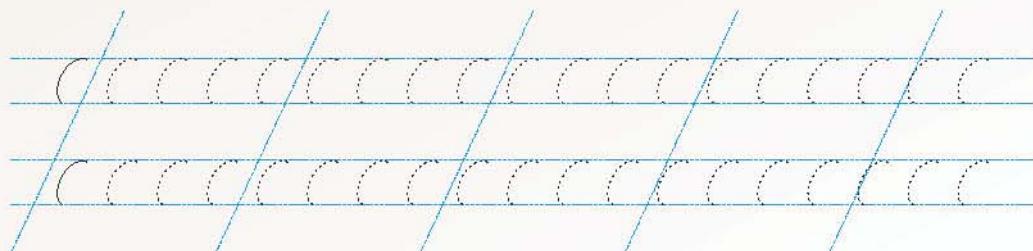

БАЗАРДА

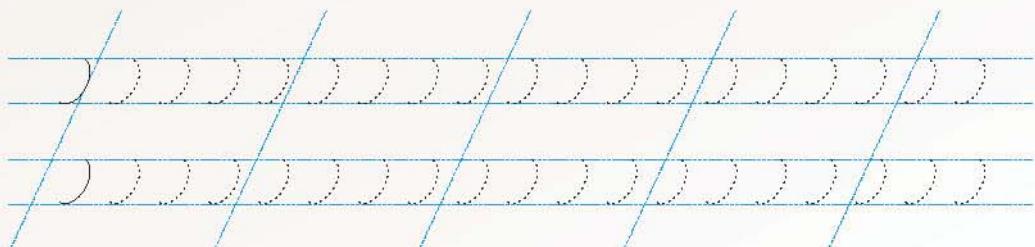
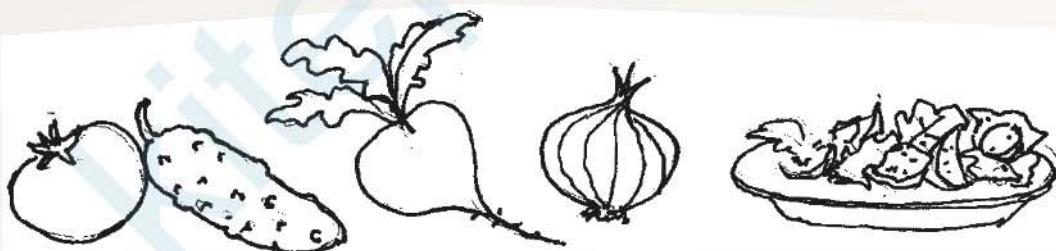

Үлгү:

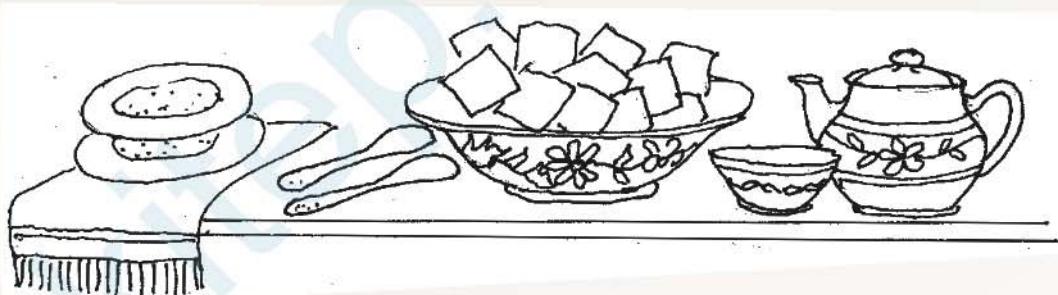
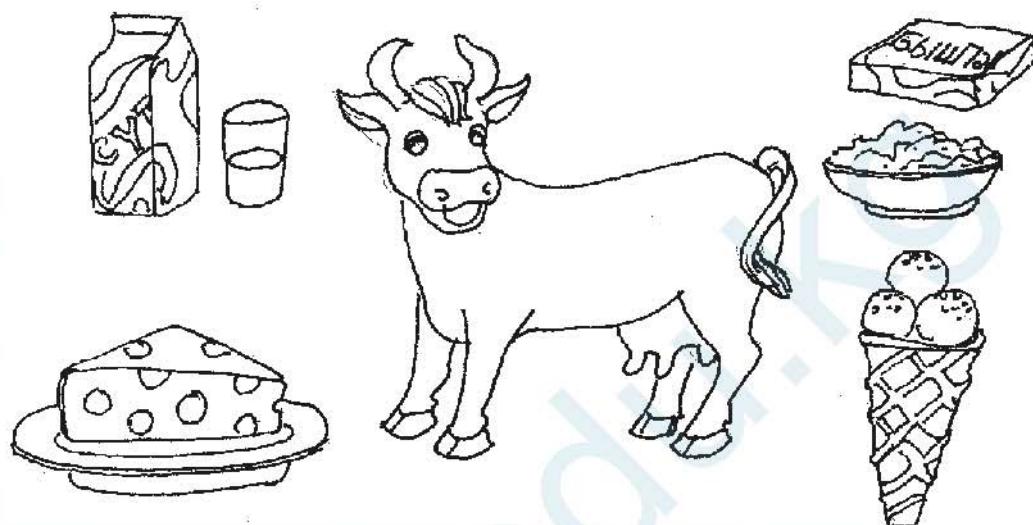
- Алма канча сом турат?
- ...
- Дарбыз канчадан?
- ...

АШКАНАДА

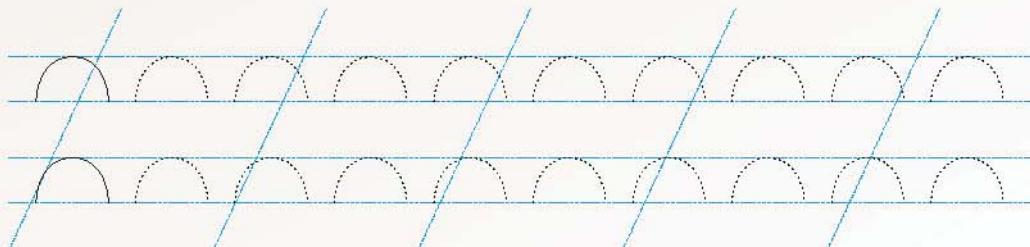
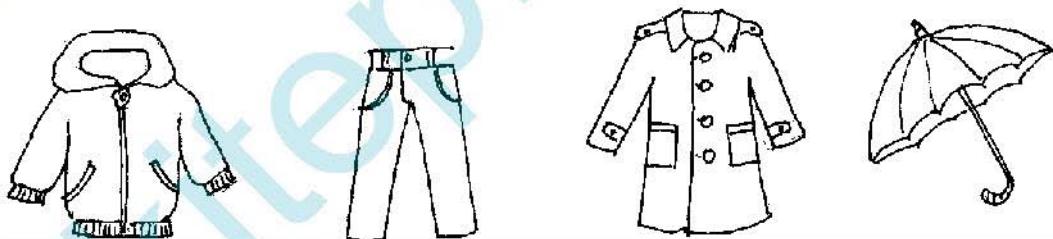

СҮТТӨН ЭМНЕ ЖАСАЛАТ?

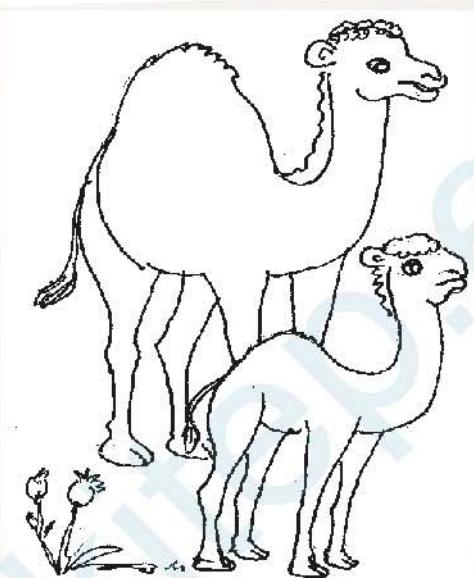
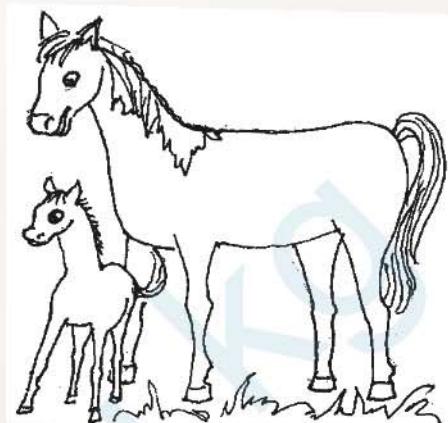
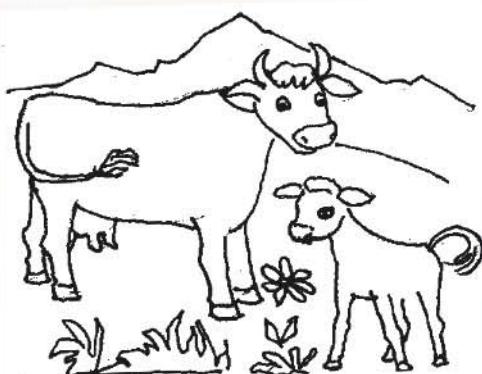

cccccccccccccccccccc
cccccccccccccccccccc

КУЗГУ АБА ҮРАЙЫ

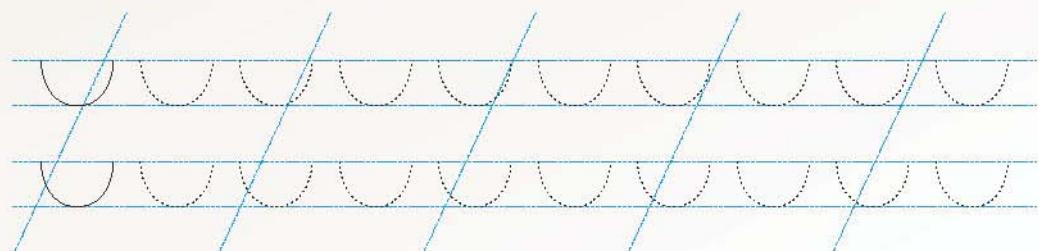

ҮЙ ЖАНЫБАРЛАРЫ

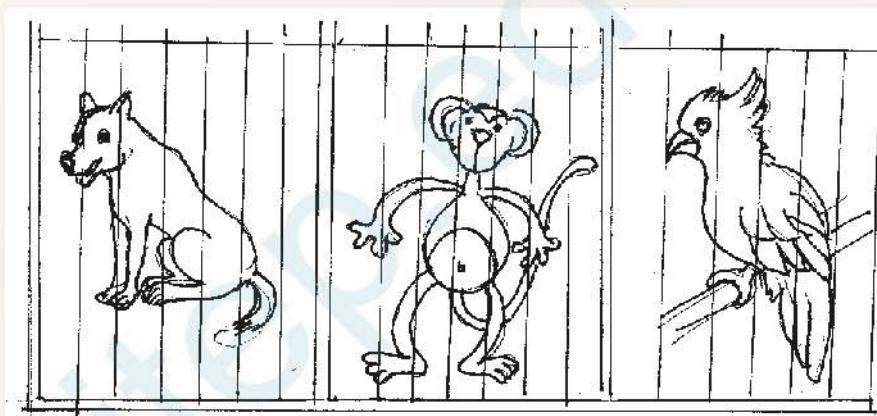
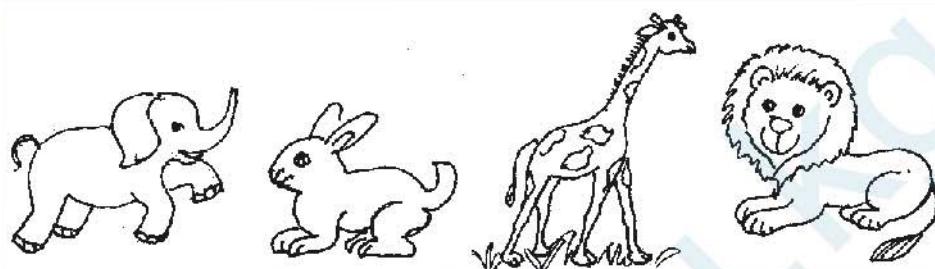

Үй жаныбарлары жана алардын балдары:

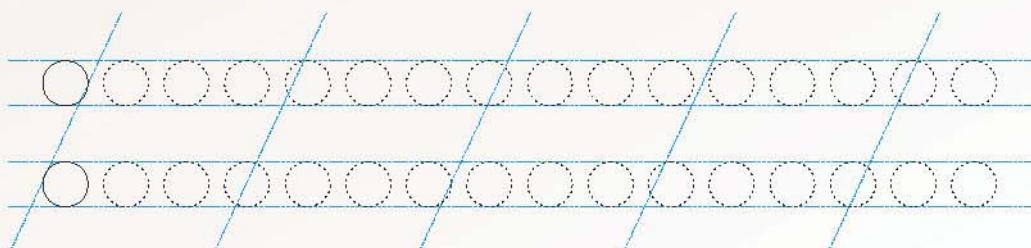
– Сүрөттөрдү карап айтып бер. Бул кайсы жаныбар жана алардын балдары кандай аталат?

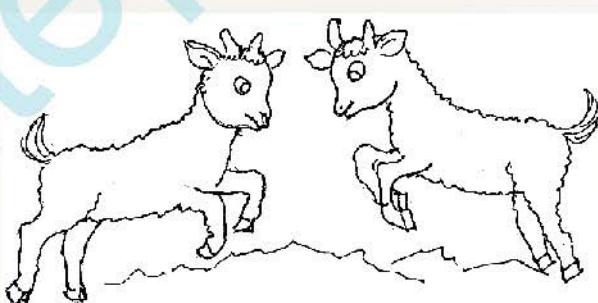
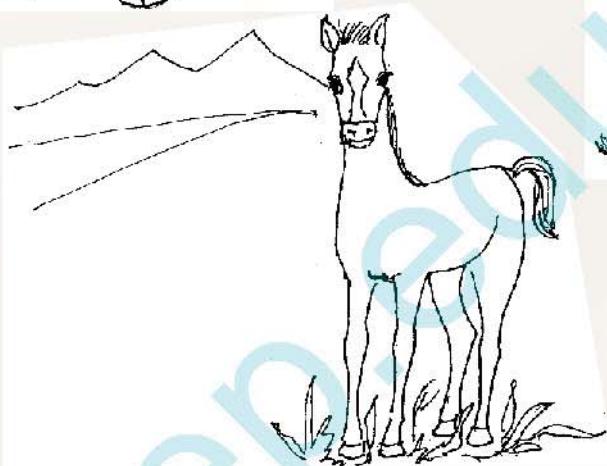
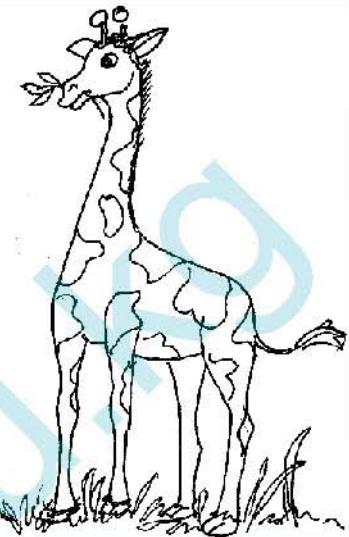
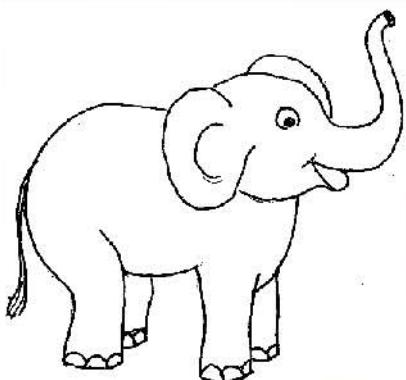
ЖАПАЙЫ ЖАНЫБАРЛАР

Жапайы айбанаттарды карап чык жана аларды атаганды үйрөн.

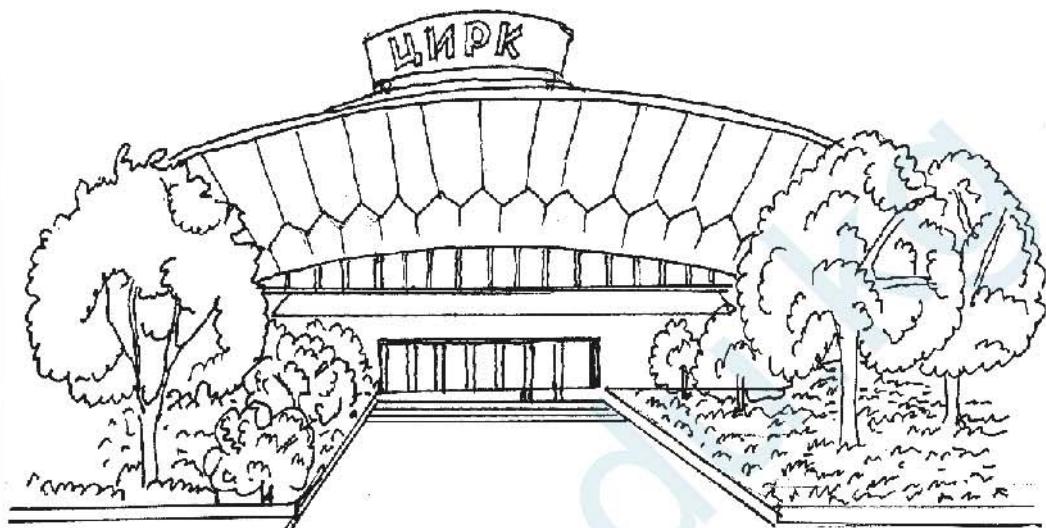

ЖАНЫБАРЛАРДЫН БАЛДАРЫ

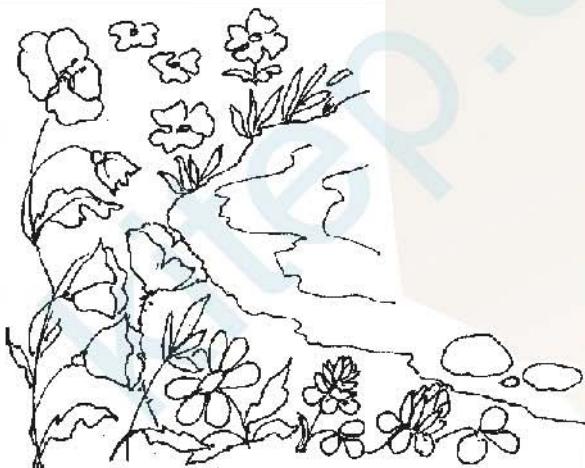
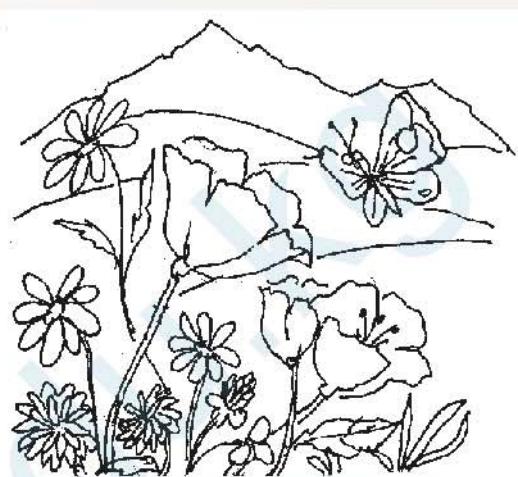

000000000000000000
000000000000000000

ЦИРКТЕ

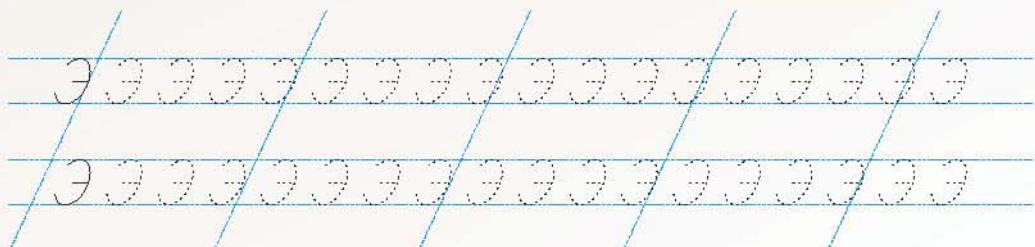

КӨҢҮЛДҮҮ ЭС АЛУУ. ТООГО САЯКАТ

Көңүлдүү эс алуу.
Тоого саякат

КЕСИПТЕР

БАЛДАРГА ОКУП БЕРГИЛЕ

КӨҢҮЛДҮҮ ҮРЛАР

Айдын баласы

Эшикке чыгып күлүмсүрөйт
Канатбектин атасы.

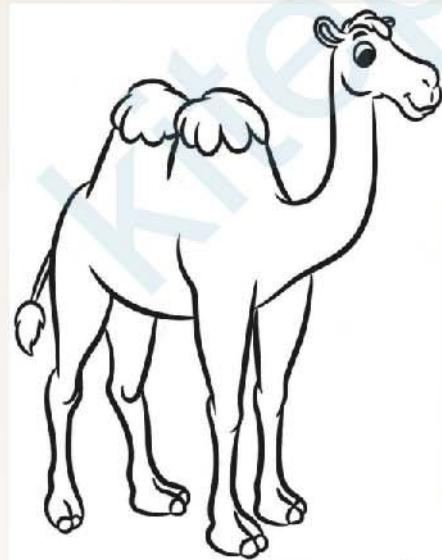
- Бери чыкчы, тентек чүрпөм,
Ай тууптур, ка라чы!
- Көрсөт, ата, кана айдын
Кичинейкей баласы?

T. Којсомбердиев

Кайыкчам

Кичинекей кайыкчам
Сүзөсүң сууда сен ыкчам.
Бирок чөгүп кетесин,
Бутумду коюп мен чыksam.

P. Рыскулов

Жаралуу төө

Жамбашынан жатыштыр,
Зор кайғыга батыштыр,
Жапы көлдөй ағыштыр,
Ал анткени байкуштун,
Бутун чиркей чагыштыр.

T. Којсомбердиев

КӨҢҮЛДҮҮ ҮРЛАР

Өзүм эле

Батинкемди күнүгө
Жалтылдата майлаймын.
Боосун болсо зыпыйтып,
Өзүм эле байлаймын.

Жаркылдаткан кабагын
Жакшынакай баламын.
Чоңойсом ата-энемди
Өзүм эле багамын.

К. Жунушев

Түшүп калыштыр

Күчүк эмен жалбырагын
Казга тиштеп барыштыр:
Мобул сенин таманың го,
Жолго түшүп калыштыр.

К. Жунушев

КЫТЫ-КЫТЫ, КҮЛҮП КОЙ!

ЖӨЖӨСҮН ЧЫГАРАЙЫН

Самат апасы базардан жумуртка сатып келгенин байкап калат. Аны өзүнүн уктоочу бөлмөсүнө алып барып, жумуртканы бирден чегип жатканын апасы көрүп:

– Ай, жумуртканы эмнеге сындырып жатасың, – деп урушса, Самат каамырабай туруп: – Жөжөсүн чыгарганы, – деп жооп бериптири.

ЖАРДАМ БЕРДИМ

– Бүгүн апам мага көйнөк тикти, мен болсо ага жардам бердим.

– Кантип?

– Ты-ынч отурдум.

КЫТЫ-КЫТЫ, КҮЛҮП КОЙ!

ЖОЛДО

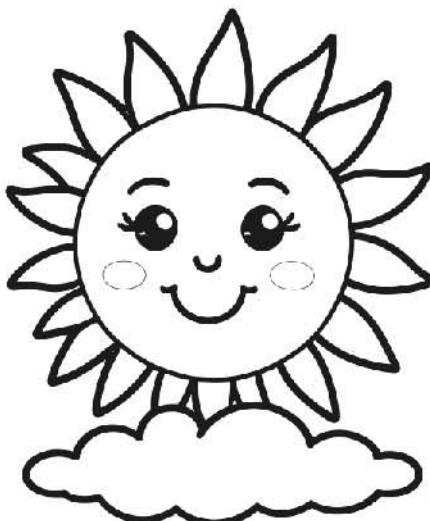
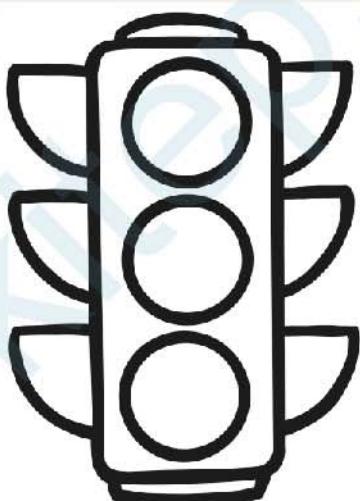
Жол эрежеси боюнча мугалим окуучудан сурады:

- Жолдон кантип өтүш керек?
- Машина жокто өтүш керек.

КҮНДҮН КӨЗҮ

Жамғыр жаап бүткөндө Касым эшикке чыгып:

- А-а, ырас, күндүн көзү көрүнүп калды.
- Анда Шабдан мындай деп сурады:
- Ата, күндүн жалгыз эле көзү барбы?...

КЕЛГИЛЕ, ЖОМОК ОКУЙЛУ

ТҮЛКҮ МЕНЕН КЕНЕ

Түлкү менен кене шерик болуп, буудай айдашты. Митаам түлкү: «башым ооруйт, ичим ооруйт, кымыз ичиp келейин», – деп күндө эле жайлоого кетип калат. Кене жалғыз өзү буудайды сугарып, оруп-жыйып, бастырды. Бир күнү түлкү үйүлгөн данды көрүп, ичинен кымындал: «Кенени алдап, эгинди бүт өзүм алайын» деп ойлоду да:

– Кене, муну бөлүп убара болбойлу. Андан көрө жарышалык. Кимибиз алдыга чыксак – ошонубуз буудайды бүт алалы. Кене ойлонуп туруп, макул деди. Жарышчу жерге барып, экөө катар турду. Түлкү «алдоо» деди да, куйругун кетөрүп, кулагын жапырып, чуркаган бойдон жөнөдү. Кене чап этип түлкүнүн куйругуна жармашты. Түлкү кырмандын четине жетип келип: «Кене кайда келатат?» деп токтой калып силкингенде кене жерге ыргып түшту да, үйүлгөн дандын үстүнө чыгып:

– Ой, сен эмнени карап турасың? – деп кыйкырды.
Түлкү чочуп кетип:

– А сен качан келдиң? – деди.

– Менин келгеним качан!
Сени күтө берип зеригип кеттим, – деди кене. Ошентип кене өз эмгегине өзү ээ болуп, буудайын данын кампага ташып төктү да, жыргап-куунап жатып калды.

КЕЛГИЛЕ, ЖОМОК ОКУЙЛУ

МЫШЫҚ НЕГЕ БЕТИН ЖУУЙТ?

Бир күнү эртең менен мышық терезеге чыгып отурган. Аңғыча, бир чымчык учуп келип конду. Ал жашынып турган мышыкты байкаган эмес. Мышық байкатпай аңдып туруп, чымчыкты кармап алды.

— Мышық аке, мени жебе? Мени коё бер... — деп жалынды чымчык.

Мышық анын жалынганын укусу келген жок.

— Мен сени коё бербейм. Азыр сени жейм. Анткени мен ачкамын... — деди мышық бырылдап-күрүлдөп, каардуу.

— Суранам, мышық аке...

Чымчыктын ыйлаганын тыңшап да койгон жок. Анда чымчык айла издең, мындай деди:

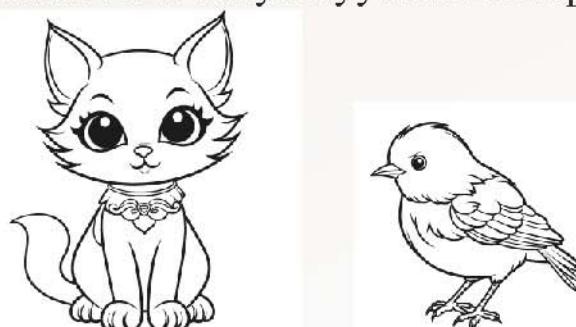
— Макул, жесен да, адегенде, бети-колунду жууп же...

“Бети-колунду жууп же” деген чымчыктын сөзүнө макул болду да:

Макул, — деп мышық чымчыкты коё берип, бети-колун жууганы кетти. Ал жуунуп келгенче, чымчык учуп кетти. Мышық алданып, отуруп калды.

Ошондон кийин мышық, а дегенде тамак жеп алыш, андан кийин гана бети-колун жууп кальптыр.

С. Рысбаев

БИР ШИНГИЛ АҢГЕМЕЛЕР

УЧАТ ЭЛЕМ

Гұлай мышық менен ойнод жатып әрикти да, терезеге барды.

Бутунун башы менен тура калыш секирсе да, көчөнү көрө алған жок. Тигинде чатырдың башында бир көгүчкөн тараңып олтурат. Ал қандай ырыстуу: учат, жер көрөт, булуттан үзүп жейт.

Гұлай анте албайт!

Ал машина тигип жаткан апасының жаңына келип:

– Апаке, сен иштүүсүңбү?

– Ооба, эмне болду?

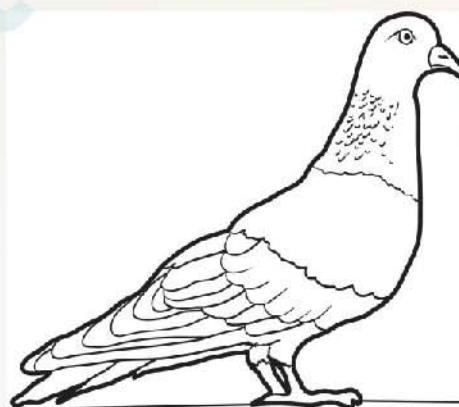
– Канат тигип берчи, учат элем...

Энеси күлүп, мандайынан өптү.

– Эртең учасың.

Гұлайдың канаты болсо, учат беле?

Ш. Садыбакасов

БИР ШИНГИЛ АҢГЕМЕЛЕР

КОЛЯ КАЛПАК КИЙГЕНДЕ

Николай шаарда окуйт. Аны менен бир класста кыргыз балдар да билим алат. Алардын бири – Эркин. Эркин досу Коляны жайлоого барууга чакырды. Жайлоодо чоң ата, чоңэнеси бар.

Жайлоодон кайтарда чоң ата менен чоң эне Коляны алкап, Эркиниме дос болуп жүр деп, башына ак калпак кийгизди.

Анын сары жүзүнө аппак калпак жарашып калды. Құлұп турса, андан бетер.

– Бул – кыргыздын ак калпагы. Калпак кыргыздарда сыйлуу кишиге берилет. Мында, карачы, калпакта ыргыздын ак тоолору, өзөн-суулары чагылдырылған.

– Ак калпакты ак тилек менен беришет, – деди чоң эне сөзгө кошулуп.

Коляга калпак абдан жакты. Чын эле ак калпак тоолорго окшош экен.

Жайлоодон кайтканда Коля өзүнчө эле калпагына карап, ыраазы болуп жатты.

A. Муратов

БИР ШИНГИЛ АҢГЕМЕЛЕР

КУУРЧАГЫМДЫН БУТУ ҮШҮДҮ

Эртең менен болчу. Үй суук эле. Апасы Айгеримди кийинтип, чай берди да, мешке от жагууга кетти. Бир аздан соң келсе, Айгеримдин бутундагы жылуу байпагы жок.

Апасы кызынан сурады:

—Э, кызым, жылуу байпагынды неге чечип таштадың?
Бутун үшүп калбайбы, кызым?

Анда Айгерим;

—Куурчагымдын буту үшүп калыптыр. Байкуш куурчагыма кийгизип койдум, — деди өзүнө-өзү абдан ыраазы болгон түр менен.

Кызынын боорукерлигине апасы ыраазы болду.

C. Рысбаев

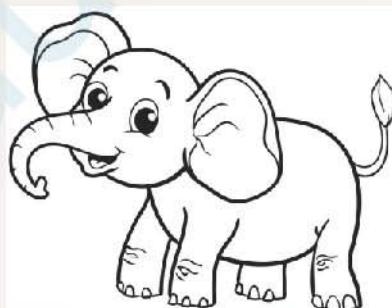
ТАБЫШМАКТАР

ТАБЫШМАКТАРДЫ ЖАНДЫРАЛЫ

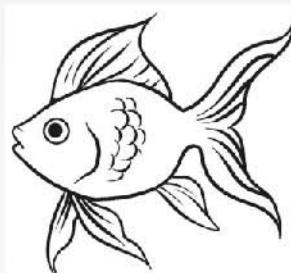
Буту жок басат,
Канаты жок учат. (Б....)

Көргүлөчү куйругун,
Куйругунан мурду узун. (П..)

Оозу бар, тили жок,
Суусуз анын күнү жок (Б....)

Учуп жүргөн сандық,
Ичи толо жандық (С.....)

